

613

UCHWAŁA Nr 387 RADY MINISTRÓW

z dnia 14 maja 1952 r

w sprawie rozliczeń przedsiębiorstw państwowych z budżetem centralnym z tytułu środków obrotowych.

R o z d z i a ł 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy niniejszej uchwały stosuje się do objętych uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych objętych budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-55, poz. 630) — przedsiębiorstw działających według zasad rozrachunku gospodarczego i zakładów działających według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego.

2. Jednostkami centralnymi w rozumieniu niniejszej uchwały są:

- 1) centralne zarządy, zarządy przemysłu, zjednoczenia, zarządy central handlowych;
- 2) zarządy przedsiębiorstw wielozakładowych wchodzące w skład władz naczelnych lub podległe bezpośrednio władzom naczelnym, których zakłady działają według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego;
- 3) władze naczelne, urzędy centralne, sprawujące funkcje centralnych zarządów.

§ 2. Podległe bezpośrednio władzom naczelnym przedsiębiorstwa jednozakładowe oraz przedsiębiorstwa wielozakładowe, których zakłady nie działają według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, rozliczają się bezpośrednio z budżetem centralnym z tytułu nadwyżek i niedoborów własnych środków obrotowych.

§ 3. Za przedsiębiorstwa i zakłady, podległe jednostkom centralnym, rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu nadwyżek i niedoborów własnych środków

obrotowych dokonują jednostki centralne z zachowaniem postanowień § 4 ust. 1.

§ 4. 1. Każda jednostka centralna otworzy dla celów rozliczeń, o których mowa w § 3, w terytorialnie właściwym oddziale Narodowego Banku Polskiego rachunek pod nazwą „Rachunek rozliczeń z budżetem z tytułu środków obrotowych”, zwany dalej „rachunkiem rozliczeń”. Jednostka centralna obejmująca kilka grup przedsiębiorstw (zakładów), dla których sporządza oddzielne bilanse zbiorcze, otwiera dla poszczególnych grup tych przedsiębiorstw odrębne rachunki rozliczeń; w przypadku zaliczenia do oddzielnej grupy tylko jednego przedsiębiorstwa rozlicza się ono z budżetem bezpośrednio.

2. Na rachunek rozliczeń wpływają:

- 1) nadwyżki własnych środków obrotowych, przypadające od przedsiębiorstw i zakładów określonych w § 3;
- 2) przewidziane w budżecie dotacje na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych przedsiębiorstw i zakładów podległych jednostce centralnej.

3. Jednostki centralne udzielać będą z tego rachunku dotacji na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych podległym przedsiębiorstwom i zakładom w zakresie przewidzianym niniejszą uchwałą.

4. W uzasadnionych przypadkach jednostki centralne mogą za zgodą Ministra Finansów otworzyć rachunek rozliczeń w banku finansującym podległe im przedsiębiorstwa i zakłady.

§ 5. Upoważnia się Ministra Finansów do rozciągnięcia obowiązku bezpośredniego rozliczania się z budżetem na przedsiębiorstwa i zakłady, co do których w myśl § 3 obowiązek rozliczeń z budżetem ciąży na jednostkach centralnych.

R o z d z i a ł 2.

Zasady odprowadzania na rachunek rozliczeń nadwyżek i pokrywania niedoborów własnych środków obrotowych.

§ 6. Przedsiębiorstwa i zakłady określone w § 3 obowiązane są przelewać na rachunek rozliczeń nadwyżkę własnych środków obrotowych przekraczającą ustalony normatyw lub jego część podlegającą pokryciu z funduszy własnych i środkami zrównanymi z funduszem własnym.

§ 7. Przedsiębiorstwa i zakłady obowiązane są przelewać nadwyżkę własnych środków obrotowych zaliczkowo:

- 1) do dnia 20 stycznia danego roku, o ile nadwyżka na początek roku przewidziana jest w zatwierdzonym rocznym planie finansowym lub w projekcie planu finansowego przedsiębiorstwa (zakładu);
- 2) do dnia 20 każdego miesiąca w wysokości $\frac{1}{3}$ planowej nadwyżki kwartalnej ustalonej w rocznym planie finansowym przedsiębiorstwa (zakładu);
- 3) w ciągu 20 dni po faktycznym stwierdzeniu istnienia nadwyżki własnych środków obrotowych, która w rocznym planie finansowym przedsiębiorstwa (zakładu) nie była przewidziana.

§ 8. 1. Ostateczne rozliczenie nadwyżki własnych środków obrotowych na początek roku (§ 7 pkt 1) powinno być dokonane przez przedsiębiorstwo (zakład) w terminie 2 tygodni od daty sporządzenia bilansu za rok ubiegły.

2. Jeżeli wynikająca z tego bilansu nadwyżka własnych środków obrotowych jest większa od kwoty zaliczkowo odprowadzonej (§ 7 pkt 1) — różnica powinna być wpłacona na rachunek rozliczeń w terminie przewidzianym w ust. 1; kwoty nadpłacone przez przedsiębiorstwo (zakład) podlegają zwrotowi.

3. Gdyby odprowadzenie nadwyżki własnych środków obrotowych, o której mowa w § 7 pkt 3, spowodowało w następnym okresie danego roku niedobór własnych środków obrotowych — różnica do wysokości powstałego niedoboru podlega zwrotowi w terminie 20 dni od daty stwierdzenia niedoboru.

§ 9. W przypadku nieodprowadzenia w terminie przez przedsiębiorstwo (zakład) nadwyżki własnych środków obrotowych, o której mowa w §§ 7 i 8, bank finansujący dokona we własnym zakresie lub na wniosek organu finansowego albo jednostki centralnej przelewu na rachunek rozliczeń odpowiedniej sumy w ciężar rachunku rozliczeniowego (operacyjnego) przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 10. Dotacje z rachunku rozliczeń na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych udzielane będą:

- 1) do dnia 10 stycznia na pokrycie niedoborów na początek roku;
- 2) co miesiąc do dnia 5 każdego miesiąca do wysokości $\frac{1}{3}$ planowej dotacji kwartalnej, ustalonej w rocznym planie finansowym przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 11. Jednostce centralnej przysługuje prawo zmniejszenia lub wstrzymania bądź cofnięcia już wypłaconych dotacji na pokrycie niedoboru własnych środków obrotowych przedsiębiorstwa (zakładu), jeżeli uzasadnia to stan finansowy tego przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 12. Ponadplanowe niedobory własnych środków obrotowych przedsiębiorstw (zakładów) mogą być pokryte przez jednostkę centralną z rachunku rozliczeń danej grupy przedsiębiorstw (zakładów):

- 1) z wpłat ponadplanowych nadwyżek środków obrotowych innych przedsiębiorstw (zakładów) tej grupy bez uszczuplenia planowych wpłat do budżetu (§ 13 ust. 1 pkt 1 i 2) — na podstawie decyzji władzy naczelnej;
- 2) w przypadku braku na rachunku rozliczeń odpowiednich kwot ponadplanowych nadwyżek własnych środków obrotowych — uzupełnienie do wysokości planowej własnych środków obrotowych przedsiębiorstw (zakładów), osiągających zyski od planowych, może być dokonane przez jednostkę centralną także z rachunku rozliczeń z budżetem z tytułu zysków i strat w trybie przewidzianym w § 17 ust. 1 pkt 1 uchwały Nr 205 Rady Ministrów z dnia 29 marca 1952 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat państwowych przedsiębiorstw i banków (Monitor Polski Nr A-29, poz. 422); w takim przypadku jednostka centralna przeleje odpowiednie kwoty z rachunku rozliczeń z budżetem z tytułu zysków i strat na rachunek rozliczeń z budżetem z tytułu środków obrotowych; w razie braku odpowiednich kwot również na rachunku rozliczeń z budżetem z tytułu zysków i strat stosuje się przepis pkt 3;
- 3) w innych przypadkach — z dotacji otrzymanych z budżetu na podstawie uchwały Prezydium Rządu.

R o z d z i a ł 3.

Zasady przeprowadzania rozliczeń z budżetem przez jednostki centralne oraz przedsiębiorstwa rozliczające się z budżetem bezpośrednio.

§ 13. 1. Jednostki centralne przelewają z rachunku rozliczeń na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego (§ 17 ust. 3) w oddziale Narodowego Banku Polskiego, w okręgu którego znajduje się siedziba jednostki centralnej:

- 1) do dnia 25 stycznia — nadwyżkę na początek roku;
- 2) do dnia 25 każdego miesiąca — nadwyżkę w wysokości $\frac{1}{3}$ planowej kwoty kwartalnej, przewidzianej w rocznym zbiorczym bilansie dochodów i wydatków;
- 3) w ciągu 5 dni od daty przelewu przez przedsiębiorstwo (zakład) nadwyżki własnych środków obrotowych, o której mowa w § 7 pkt 3 oraz w § 8 ust. 1.

2. Jednostka centralna — za zgodą właściwego organu finansowego (§ 17 ust. 3) — może kwotę planowej nadwyżki lub jej część, podlegającą przelaniu do budżetu, pozostawić na rachunku rozliczeń na udzielenie w miesiącu następnym planowych dotacji, nie znajdujących pokrycia na tym rachunku w terminie właściwym dla udzielenia dotacji (§ 10).

3. Zmniejszone lub wstrzymane dotacje (§ 11) oraz zwrócone dotacje w całości lub części przez przedsiębiorstwa (zakłady) jednostki centralne przelewają do budżetu na wznowienie kredytów do wysokości otwartych i przekazanych od początku okresu budżetowego kredytów na rachunek rozliczeń — w ciągu 5 dni od daty zmniejszenia lub wstrzymania dotacji przedsiębiorstwu (zakładowi) przez jednostkę centralną bądź od daty dokonania zwrotu dotacji przez przedsiębiorstwo (zakład).

§ 14. 1. Przewidziane w budżecie na podstawie zbiorczych rocznych bilansów dochodów i wydatków jednostek centralnych dotacje na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych przedsiębiorstw (zakła-

dów) przelewane będą na rachunek rozliczeń jednostek centralnych:

- 1) do dnia 5 stycznia — w wysokości niedoboru zaplanowanego na początek roku;
- 2) co miesiąc przed upływem terminu przewidzianego w § 10 pkt 2 — w wysokości $\frac{1}{3}$ planowej dotacji na dany kwartał.

2. Przelew dotacji budżetowych na rachunek rozliczeń dokonywany będzie na zasadach i w trybie, które określi Minister Finansów.

§ 15. 1. Ostateczne rozliczenie rachunku rozliczeń z budżetem powinno być dokonane w terminie do dnia 30 grudnia roku sprawozdawczego, z tym że saldo rachunku rozliczeń zostanie w tymże terminie przelane do budżetu.

2. Upoważnia się Ministra Finansów do przesunięcia w uzasadnionym przypadku terminu określonego w ust. 1.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwa, obowiązane do bezpośrednich rozliczeń z budżetem, dokonują przelewu nadwyżek własnych środków obrotowych na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego w oddziale Narodowego Banku Polskiego przy odpowiednim zachowaniu zasad i terminów przewidzianych w §§ 6 — 9.

2. Niedobory własnych środków obrotowych tych przedsiębiorstw podlegają pokryciu z dotacji budżetowych w trybie przewidzianym w § 14, z zachowaniem zasad ustalonych w §§ 10, 11 i 13 ust. 3. Przy pokrywaniu ponadplanowych niedoborów własnych środków obrotowych stosuje się przepisy § 12 pkt 3.

3. Właściwymi organami finansowymi, o których mowa w ust. 1, są wydziały finansowe prezydiów powiatowych lub miejskich rad narodowych oraz oddziały finansowe Prezydiów Dzielnicowych Rad Narodowych w m. st. Warszawie i m. Łodzi, w okręgu których mieści się siedziba przedsiębiorstwa.

R o z d z i a ł 4.

Sprawozdawczość i kontrola.

§ 17. 1. Jednostki centralne obowiązane są w terminie 10 dni od daty zatwierdzenia zbiorczych bilansów dochodów i wydatków podległych im przedsiębiorstw (zakładów) przedkładać właściwym organom finansowym zestawienia planowanych na dany rok (z podziałem na kwartały) dla poszczególnych przedsiębiorstw (zakładów):

- 1) nadwyżek własnych środków obrotowych;
- 2) dotacji na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych.

2. Jednostki centralne, w przypadku zmiany zatwierdzonych zbiorczych bilansów dochodów i wydatków podległych im przedsiębiorstw (zakładów), obowiązane są w terminie dni 10 po zaszłej zmianie przesłać właściwemu organowi finansowemu odpowiednio sprostowane zestawienie według ustalonego wzoru.

3. Właściwymi organami finansowymi, o których mowa w ust. 1, są wydziały finansowe prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz wydziały finansowe Prezydiów Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi, w okręgu których mieści się siedziba jednostki centralnej.

§ 18. 1. Jednostki centralne obowiązane są przedkładać organom finansowym wymienionym w § 17 sprawozdania z obrotów na rachunku rozliczeń wraz z uzasadnieniem odchylenia od planu:

1) za każdy kwartał — w terminie dni 15 po upływie kwartału;

2) za rok sprawozdawczy — do dnia 25 stycznia następnego roku.

2. Do sprawozdań kwartalnych i rocznych powinny być w szczególności dołączone:

- 1) wykazy dokonanych wpłat nadwyżek własnych środków obrotowych przez poszczególne przedsiębiorstwa (zakłady);
- 2) wykazy wypłaconych przedsiębiorstwom (zakładom) dotacji na pokrycie planowych niedoborów własnych środków obrotowych;
- 3) wykazy wypłaconych przedsiębiorstwom (zakładom) dotacji na pokrycie ponadplanowych niedoborów własnych środków obrotowych.

3. Wzory zestawień (§ 17 ust. 1) oraz kwartalnych i rocznych sprawozdań zostaną podane przez Ministra Finansów w odrębnej instrukcji.

§ 19. Przepisy §§ 17 i 18 mają odpowiednie zastosowanie do przedsiębiorstw rozliczających się bezpośrednio z budżetem.

§ 20. Odpisy materiałów (zestawienia, sprawozdania, wykazy), o których mowa w §§ 17 i 18, powinny być przedkładane w tych samych terminach Ministerstwu Finansów oraz właściwej władzy naczelnej.

§ 21. 1. Organa finansowe (§§ 16 i 17) oraz banki finansujące obowiązane są kontrolować, czy dokonane przelewy nadwyżek własnych środków obrotowych obliczane są prawidłowo i zgodnie z niniejszą uchwałą.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości organ finansowy w porozumieniu z bankiem finansującym lub na wniosek banku finansującego sporządza właściwe obliczenie nadwyżki własnych środków obrotowych i wzywa do dokonania odpowiedniego przelewu lub zawiadamia o wysokości nadpłaty.

3. Przelew nadwyżki własnych środków obrotowych, o którym mowa w ust. 2, powinien być dokonany w ciągu 7 dni od daty doręczenia wezwania organu finansowego.

4. Przepisy ust. 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do kontroli prawidłowości udzielanych dotacji na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych.

§ 22. Minister Finansów może poruczyć kontrolę niektórych jednostek centralnych i przedsiębiorstw (zakładów) w zakresie rozliczeń nadwyżek własnych środków obrotowych innym jednostkom poza wymienionymi w § 16 ust. 3 i § 17 ust. 3.

§ 23. Minister Finansów w porozumieniu z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego ustali sposób rozstrzygnięcia sporów wynikłych między organami finansowymi a jednostkami centralnymi lub przedsiębiorstwami na tle prawidłowości obliczeń nadwyżek własnych środków obrotowych i dotacji na pokrycie niedoborów własnych środków obrotowych.

R o z d z i a ł 5.

Przepisy końcowe.

§ 24. Upoważnia się Ministra Finansów do ustalenia w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego na okres 1952 i 1953 r. odmiennego sposobu i trybu obliczania i rozliczania nadwyżek i niedoborów własnych środków obrotowych oraz udzielonych dotacji, jak również ustalenia sposobu i trybu rozliczania w przypadkach nie uregulowanych niniejszą uchwałą.

§ 25. W sprawach nie uregulowanych niniejszą uchwałą stosuje się odpowiednie przepisy dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 452) i dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 56, poz. 506).

§ 26. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc przepisy uchwały Nr 99 Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1951 r. w sprawie rozliczeń przedsiębiorstw państwowych z budżetem centralnym z tytułu środków obrotowych (Monitor Polski Nr A-17, poz. 226), jak również te przepisy uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych obję-

tych budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-55, poz. 630) oraz § 7 uchwały Nr 878 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad finansowania środków obrotowych przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1501), które są sprzeczne z niniejszą uchwałą.

§ 27. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Finansów.

§ 28. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1952 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*